

השוחט פרק שני חולין

כ"א.

עין משפט נר מצוה

כב א מיי פ"א מהל' משטת הל"א ועין לשם משנה סגנון עין סג עו"ע וידע ק"י כח טע"ו א:
 כב ב מיי פ"ו מהל' קרבן פסח ה"ב:
 כב ג מיי שם ה"א ופ"ד מהלכות ב"ח מקדש הלכה ט"ו:
 כב ד ה מיי פ"ד מהל' מעשה קרבנות הלכה ט:
 כב ו ז מיי פ"א מהל' פסול ומקדש ה"ד [א]:
 כב ח מיי פ"ד מהל' עצות ויהי"ה ה"א:

ריבוי גרשום

ופשום הכי שיהוין ולא אמרין הבא מחצה כרוב אבל במקום אחר אמרין מחצה כרוב. אמר רב פפא תרי רובי בחד גזא ליכא (ט) וטהוריהם התלקים אבל במקום אחר אמרין מחצה על מחצה כרוב: אי אמרת מחצה על מחצה כרוב איטרפה ליה בהמה ששהה ברוב היסין דאי אמרין דאינו חשוב כרוב לא איטרפה באותה שהיה ששהה בחצי סימן דאמרין שעריין לא חשובה התחלת שחיטה אבל אי אמרין מחצה כרוב התחלת שחיטה היא: מי סברת בבהמה וחצי מגרה כרוב לא בעוף ממה נפשך כלומר שכולה חדא טענה היא ובניחותא אמרין כלומר באיזה ענין שאתה אמר היא (יש) כשרה כלומר אי מחצה על מחצה כרוב היא עבד ליה רובא וששהה אי מחצה על מחצה אינו כרוב לא כבר לא כלום וכשרה מביעי ליה הא ל"ק אידי דסליק מבהמה תנא נמי שחיטתו כשרה מביעי ליה אלא מאי אידי דסליק מבהמה תנא נמי שחיטתו כשרה לא רישא בחולין מהכא דתני וואי ס"ד בקדשים המולק העוף דבעי שני סימנים אלא מאי סיפא בקדשים רוב אחד בעוף הא איכא עולת דליתני רוב שנים כיון דאיכא חטאת דסגין ליה בחד סימן מש"ה לא פסיקא ליה רב פפא אמר רישא בחולין מהכא דתני רבי יהודה אומר עד שישחוט את הורדין ופליגי רבנן עליה אי אמרת בשלמא בחולין שפיר אלא אי אמרת בקדשים אמאי פליגי רבנן עליה (ז) הוא עצמו לדם הוא צריך רב אישי אמר סיפא בקדשים מהכא דתני (ח) השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו כשרה השוחט דיעבר אין לכתחלה לא אי אמרת בשלמא יבקדשים היינו דלכתחלה לא משום דתני רב יוסף תזבח ישאל יהא שנים שוחטים זבח אחד תזבחהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תזבחהו כתיב אלא אי אמרת בחולין אפילו לכתחלה נמי ואף רשב"ל סבר רישא בחולין וסיפא בקדשים (ט) דאמר רשב"ל מאחר ששנינו רובו של אחד כמורו למה שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה לפי ששנינו (י) הביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטתו על ידו יכול לא מירק יהא פסול לכך שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה אמר מר יכול לא מירק יהא פסול אם

וכי שחיטה אחרת היינו שיעור שהייה וגמרה קס"ד צבמה קאי דבעי רוב שנים ומאי גמרה לשחיטה: וואי (ב) מחצה כרוב כיון דשהה בחצי אולא לה שחיטה והוא לה כפגימה בעלמא ואיטרפא לה בפסקות הגרגרת אלא ש"מ אינו צנין: לא בעוף דממה נפשך כשרה כדמפרש: הא עבד ליה רובא. ואיכתשרה מקמי שהייה: לא עבד ליה כלום. מעשה טרפה: חלי קנה פגום. בעוף: רוב הנראה לעינים. כלומר רוב גמור שהוא ניכר: מה טרפה. דאיכא מקומות טובא דמיטרפא זהו צמטתו כגון נקובת הושט והריאה והדקין (ט) בעיני רוב הנראה לעינים. במקומות שהוכר זהו רוב כגון צנקה (ט) ובחוט השדרה: שחיטה דעד דאיכא רובא לא מהכשרה. דאפילו מין דמכשר משום דקרי ליה רובא הוא ובמיעוטא כולו מודו: מחצה על מחצה כרוב וטהורים עושין לעלמן צטומה ולא מידחו לפסח שני כיחדין: אינו כרוב ועלמן הטמאין לפני: והתם מאי טעמא דרב. דאיכא רובא אחרת לה יהו רובא: דכסיא אש איש כי יהי טמא. ידחה לשני ופלגא נהי דרובא לא מיקרי מיהו מכלל יחידין נפקי להו ולא מידחו: לדם הוא לריד. לזריקה: מליקות כשרה מיצעי ליה. כלומר אעוף איצעי ליה למיתני מליקותו כשרה והא רב ליתני אבהמה שחיטתה כשרה: דכסיא אש איש. גזי הדדי נתנהו וכי סליק צבמה נקט שחיטה: אלא רישא. כי תנא השוחט: מכדי צבעוף קאי. וכו התחיל להורות והכי סמך ליה שחיטה צבעוף קדשים המולק מיצעי ליה: ה"ג מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד ולא גרסינן אלא: לא פסיקא ליה. ולמא מילתא דמישחטת צמטתיהו דהכי משמע רוב כל אחד בעוף כשרה היכא דסגי צמד כגון חטאת הוא רובו ככולו והיכא דבעי תרתי הוא רוב כל אחד ככולו: שפיר. מש"ה פליגי רבנן עליה דכיון דלא הוכרו וורדין אלא משום דס מה לי צענת שחיטה ומה לי לאחר שחיטה: אלא צדשים. היכי פליגי רבנן עליה: הוא עצמו כל עצמה ועיקרה של שחיטת קדשים לדם היא זריכה: טוה. לרזוכס תזבחהו ואמרין לקמן תזבחהו כתיב ויש אם לתסורת תזבח משמע דלשוחט יחידי קאמר ולא לניסין מדלא כתיב תזבחהו ומדכתיב הו"א משמע נמי אזכר שוף הוא יחא יחידי: ואמר רב כהנא גרסינן א. הא דר"ל צסדר יומא (דף ג') גזי דביאו לו לכ"ג את התמיד קרצו. מפרשין התם צרוב שנים שלל היה יכול להלמק ולגמור את השחיטה כולה לפי שכל עצות יה"כ אינה כשרה אלא צו דכתיב צרחי מותו וכפר הכהן אשר ימשה אותו והיה לריק לאחו מהר את המזרק ולקבל הדם (עירובין דף פב:) מעבר אדם על יד צנו וצנו צבצילם. ומפני ששנינו שם לנריך למרק יכול לא מירק יהא פסול בצבצילם: לכל. הוצרך לשנות כאן רוב אחד בעוף וכו' דרישא חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא משום קדשים. ופרכינן יכול לא מירק יהא פסול צמתיא הא א"כ הוא לך הא מריקה עבודה צאדם אחר שלל צב"ג ותנא כל עבודת יה"כ כו' צרימא היא צבציליה הוריות [ב:] מלצה

וכי שחיטה אחרת היינו שיעור שהייה וגמרה קס"ד צבמה קאי דבעי רוב שנים ומאי גמרה לשחיטה: וואי (ב) מחצה כרוב כיון דשהה בחצי אולא לה שחיטה והוא לה כפגימה בעלמא ואיטרפא לה בפסקות הגרגרת אלא ש"מ אינו צנין: לא בעוף דממה נפשך כשרה כדמפרש: הא עבד ליה רובא. ואיכתשרה מקמי שהייה: לא עבד ליה כלום. מעשה טרפה: חלי קנה פגום. בעוף: רוב הנראה לעינים. כלומר רוב גמור שהוא ניכר: מה טרפה. דאיכא מקומות טובא דמיטרפא זהו צמטתו כגון נקובת הושט והריאה והדקין (ט) בעיני רוב הנראה לעינים. במקומות שהוכר זהו רוב כגון צנקה (ט) ובחוט השדרה: שחיטה דעד דאיכא רובא לא מהכשרה. דאפילו מין דמכשר משום דקרי ליה רובא הוא ובמיעוטא כולו מודו: מחצה על מחצה כרוב וטהורים עושין לעלמן צטומה ולא מידחו לפסח שני כיחדין: אינו כרוב ועלמן הטמאין לפני: והתם מאי טעמא דרב. דאיכא רובא אחרת לה יהו רובא: דכסיא אש איש כי יהי טמא. ידחה לשני ופלגא נהי דרובא לא מיקרי מיהו מכלל יחידין נפקי להו ולא מידחו: לדם הוא לריד. לזריקה: מליקות כשרה מיצעי ליה. כלומר אעוף איצעי ליה למיתני מליקותו כשרה והא רב ליתני אבהמה שחיטתה כשרה: דכסיא אש איש. גזי הדדי נתנהו וכי סליק צבמה נקט שחיטה: אלא רישא. כי תנא השוחט: מכדי צבעוף קאי. וכו התחיל להורות והכי סמך ליה שחיטה צבעוף קדשים המולק מיצעי ליה: ה"ג מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד ולא גרסינן אלא: לא פסיקא ליה. ולמא מילתא דמישחטת צמטתיהו דהכי משמע רוב כל אחד בעוף כשרה היכא דסגי צמד כגון חטאת הוא רובו ככולו והיכא דבעי תרתי הוא רוב כל אחד ככולו: שפיר. מש"ה פליגי רבנן עליה דכיון דלא הוכרו וורדין אלא משום דס מה לי צענת שחיטה ומה לי לאחר שחיטה: אלא צדשים. היכי פליגי רבנן עליה: הוא עצמו כל עצמה ועיקרה של שחיטת קדשים לדם היא זריכה: טוה. לרזוכס תזבחהו ואמרין לקמן תזבחהו כתיב ויש אם לתסורת תזבח משמע דלשוחט יחידי קאמר ולא לניסין מדלא כתיב תזבחהו ומדכתיב הו"א משמע נמי אזכר שוף הוא יחא יחידי: ואמר רב כהנא גרסינן א. הא דר"ל צסדר יומא (דף ג') גזי דביאו לו לכ"ג את התמיד קרצו. מפרשין התם צרוב שנים שלל היה יכול להלמק ולגמור את השחיטה כולה לפי שכל עצות יה"כ אינה כשרה אלא צו דכתיב צרחי מותו וכפר הכהן אשר ימשה אותו והיה לריק לאחו מהר את המזרק ולקבל הדם (עירובין דף פב:) מעבר אדם על יד צנו וצנו צבצילם. ומפני ששנינו שם לנריך למרק יכול לא מירק יהא פסול בצבצילם: לכל. הוצרך לשנות כאן רוב אחד בעוף וכו' דרישא חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא משום קדשים. ופרכינן יכול לא מירק יהא פסול צמתיא הא א"כ הוא לך הא מריקה עבודה צאדם אחר שלל צב"ג ותנא כל עבודת יה"כ כו' צרימא היא צבציליה הוריות [ב:] מלצה

תורה אור הש"ס

- דבר אל בני ישראל לאמר איש איש פי ידוהו שטא לנפש או כדריך דרקה לכה או לדריחיהם ועשה פסח לך: במדבר ט ט
- וכי תזבחו זבח שקלמים ל' לרצובכם תזבחהו: ויקרא ט ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכו מחצה על מחצה כרוב:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
 [א] רש"י ד"ה ואמר רב כהנא גרסינן כאן הי"ד ואמ"כ מה"ד הא דר"ל וכו' כ"ל:

מוסף רש"י

רוב הנראה לעינים. כי זה יותר מהו (הפרשת עמי קרי) מאחר ששנינו רובו של אחד כמורה. מילא שמעין רוב צנקה כשני, למה שנינו צנקה רוב אחד בעוף כו' (יומא ב:) ומירק אחר שחיטתו. ונמי כן אחר שחיטה, לפי שאין קבלת הדם כשרה אלא צפון גדול וריק למקו ולקבל (שם א:) על ידו. צבצילי רוב אחד רובו של שני על ידו לשון חסריו וטמון לו, והכנה כי כשפיר עולא (ממיה א) על ידו החוק פליגי את החומה (שם).

שיטה מקובצת

אל דכתיב איש איש כי יהיה טמא לנפש איש ידחה לשני: [ז] מכדי אעוף קאי רוב: [ח] שחיטה לעוף קדשים המולק: [ט] ברוב שנים שלא היה יכול לגמור ולמרק את השחיטה כולה: [י] מירק כהן אחר את השחיטה הס"ד: